06/02/2020

Η μνήμη του Αγίου Φωτίου του Μεγάλου στη Βεργίνα

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Κατά το διήμερο 5 και 6 Φεβρουαρίου πανηγύρισε ο Ιερός Ναός του Αγίου Φωτίου του Μεγάλου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως στην Βεργίνα Ημαθίας.

Την παραμονή της εορτής το εσπέρας, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων χοροστάτησε στον Πανηγυρικό Εσπερινό και κήρυξε το θείο λόγο.

Ανήμερα της εορτής, το πρωί, ο Σεβασμιώτατος τέλεσε αρχιερατική θεία λειτουργία και κήρυξε το θείο λόγο.

© Kosmas Karagiannis IMBNK

Ο ΜΕΓΑΣ
© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΣΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟ

«Εἶπον γάρ ἐν αὐτοῖς λογισάμε-νοι οὐκ ὀρθῶς· καταδυναστεύ-σω-μεν τόν δίκαιον, μή φεισώμεθα τῆς ὁσιότητος αὐτοῦ».

Σέ μία συμπεριφορά, ἡ ὁποία ἐπα-ναλαμβάνεται συχνά μεταξύ τῶν ἀνθρώπων κάθε ἐποχῆς, ἀνα-φέρεται στό ἀνάγνωσμα πού ἀκού-σαμε προηγουμένως ὁ σοφός βασιλεύς Σολομῶν.

Εἶπαν, λέγει, μέ τόν λογισμό τους οἱ πονηροί ἄνθρωποι· ἄς προσπα-θήσουμε νά ἐκμεταλλευθοῦμε καί νά καταδυναστεύσουμε τόν δί-καιο, χωρίς νά ὑπολογίζουμε τήν ἀρετή του.

Αὐτή εἶναι ἡ συμπεριφορά τῶν πονηρῶν καί κακῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι, ἀντί νά ἀσχολοῦνται μέ τόν ἑαυτό τους καί τά ἔργα τους, προσπαθοῦν, παρακινούμενοι καί ἀπό τόν πονηρό καί πατέρα τῆς κακίας, τόν διάβολο, νά δημιουρ-γή-σουν προβλήματα καί νά σπεί-ρουν ζιζάνια στή ζωή τῶν εὐσε-βῶν καί ἐνάρετων ἀνθρώπων.

Καί ποιός εἶναι ὁ λόγος; Εἶναι ἡ εὐσέβεια καί ἡ ἀρετή τους πού ἐνο-χλεῖ τούς κακούς, οἱ ὁποῖοι ἐλέγχονται ἀπό τή συμπεριφορά τους καί γι᾽ αὐτό τούς ζηλεύουν καί θέλουν νά τούς βλάψουν. Μερικές φορές μάλιστα νομίζουν ὅτι, ἐπειδή εἶναι εὐσεβεῖς, εἶναι καί ἀφελεῖς, καί προσπαθοῦν νά τούς προξενήσουν κακό γιά νά χα-ροῦν καί νά διασκεδάσουν μέ τό πά-θημά τους ἤ καί γιά νά τούς δοῦν νά ὀργίζονται καί νά ἀπο-μα-κρύνονται ἀπό τό ἀγαθό καί ἀπό τόν Θεό.

Μία τέτοια χαρακτηριστική περί-πτω-ση εἶναι ὁ δίκαιος Ἰώβ, τοῦ ὁποίου τίς δοκιμασίες περιγράφει ἡ Παλαιά Διαθήκη, ἕνας ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος δοκιμάσθηκε σκληρά ἀπό τόν πονηρό, πού πίστευε ὅτι ἦταν εὐσεβής καί εὐλαβεῖτο τόν Θεό, γιατί εἶχε ὅλα τά ἀγαθά τοῦ κό-σμου, καί γι᾽ αὐτό ζήτησε τήν ἄ-δεια τοῦ Θεοῦ νά τόν δοκιμάσει.

Ὅμως παρότι ἔχασε τά πάντα ὁ Ἰώβ, τά πλούτη, τά παιδιά του, τήν ὑγεία του, αὐτός συνέχισε νά εὐχαριστεῖ καί νά δοξολογεῖ τόν Θεό γιά τίς δωρεές του, ἀποδει-κνύ-οντας ἔτσι τή γνησιότητα τῆς ἀρετῆς του καί διαψεύδοντας τόν διάβολο.

Ὁ εὐσεβής καί ἐνάρετος ἄνθρω-πος εἶναι πάντοτε στόχος κριτι-κῆς, κακίας καί συκοφαντίας, για-τί εἶναι «πόλις ἐπάνω ὄρους κει-μένη», καί προκαλεῖ τόν ἐχθρό, προ-καλεῖ τόν πονηρό καί τούς ἀν-θρώπους πού εἶναι ὑποχείριά του, καί γι᾽ αὐτό ἐπιδιώκουν μέ κάθε τρό-πο τό κακό του. Ὁ Χριστός ἄλ-λω-στε μᾶς προειδοποίησε

ὅτι «οἱ θέ-λοντες εὐσεβῶς ζῆν διωχθήσο-νται».

Καί ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ἐπιβεβαι-ώ-νεται ἀνά τούς αἰῶνες, ὅπως ἐπι-βεβαιώνεται καί ὁ λόγος τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος. Καί ἐπιβεβαι-ώ-νονται καί στήν περίπτωση τοῦ ἑορταζομένου μεγάλου πατρός τῆς Ἐκκλησίας μας, τοῦ ἁγίου Φωτίου, πατριάρχου Κωνσταντινουπό-λε-ως, ἑνός ἁγίου τόν ὁποῖο ὁ ἱερός ὑμνογράφος δέν ἐγκωμιάζει μό-νον ὡς πυρίπνοον ρήτορα, ἀλλά καί ὡς «κιθάραν τοῦ Πνεύματος, στῦλον ἀκράδαντον θείας πίστε-ως, ὀρθοδοξίας τόν πρόμαχον, ἰε-ράρ-χην ... κλεινόν, Ἐκκλησίας τό στήριγμα».

Παρόλες ὅμως αὐτές τίς ἀξιέπαι-νες ἰδιότητες καί ἀρετές τίς ὁποῖες διέθετε ὁ Μέγας Φώτιος καί τίς ὁποῖες εἶχε ἀποκτήσει μέ τόν προ-σωπικό του ἀγώνα, μέ τή μελέτη καί τήν ἐφαρμογή τοῦ θελήματος τοῦ Χριστοῦ, μέ τήν καθαρά ζωή του, ἀντιμετώπισε στήν πορεία του δυσκολίες καί ἐμπόδια. Ἀντι-μετώπισε τήν κακία καί τήν πονη-ρία τῶν ἀνθρώπων, πού εἶπαν «κα-ταδυναστεύσωμεν τόν δίκαι-ον». Καί ἔτσι παρότι ἦταν μία προ-σωπικότητα μέ μεγάλο κύρος καί μεγάλη σοφία, ἕνας ἄνθρωπος μέ ἀνοικτούς ὁρίζοντες καί ἀφιερω-μέ-νος στόν Θεό ὁ Μέγας Φώτιος, διώχθηκε καί ἐκδιώχθηκε ἀπό τόν πατριαρχικό θρόνο, συκοφαντή-θη--κε, δυσφημήθηκε, κατηγορήθη-κε ὡς αἱρετικός καί καθαιρέθηκε, ἐνῶ ὅλες του οἱ ἐνέργειες ἕνα σκοπό καί ἕνα στόχο εἶχαν, καί αὐτός δέν ἦταν ἄλλος παρά ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ καί ἡ σωτηρία τῶν ἀν-θρώπων.

Καί ὅμως αὐτός ὁ μεγάλος καί ἅγι-ος πατριάρχης, ὁ ὁποῖος προ-σέ-φερε τόσα πολλά στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καί ὑπεραμύνθηκε τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἔναντι τῶν παπικῶν κακοδοξιῶν, αὐτός δοκίμασε τήν κακία τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων πού ἤθελαν νά βλά-ψουν καί ἐκεῖνον καί τό ἔργο του, ἀλλά ὑπέμεινε μέχρι τέλους καί δικαιώθηκε καί ἀπό τόν Θεό καί ἀπό τήν ἱστορία.

Ἡ ζωή τοῦ Μεγάλου Φωτίου καί κυρίως ἡ ὑπομονή καί ἡ καρτερία του στίς δοκιμασίες καί τούς πει-ρα-σμούς πού ἀντιμετώπισε, ἄς γί-νουν παράδειγμα καί γιά μᾶς, ὥστε νά μήν ἀπελπιζόμεθα καί νά μήν ἐγκαταλείπουμε τόν ἀγώνα μας, ἀλλά νά ἐμπιστευόμασθε τόν Θεό καί τή δύναμη του καί νά εἴ-μεθα βέβαιοι ὅτι Ἐκεῖνος θά δώσει καί γιά μᾶς, ὅπως καί τό ἔκανε καί γιά τόν ἅγιο Φώτιο καί γιά ὅλους τούς εὐσεβεῖς καί πιστούς δούλους του, «σύν τῷ πειρασμῷ καί τήν ἔκβασιν αὐτοῦ» καί θά ἀνταμείψει τήν ὑπομονή μας καί τή σταθε-ρό-τη-τά μας στήν πίστη καί τήν εὐσέ-βεια.

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΣΤΗΝ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

«Καί ἄλλα πρόβατα ἔχω ἅ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖ-να με δεῖ ἀγαγεῖν ... καί γε-νήσον-ται μία ποίμνη εἷς ποιμήν».

Θέλοντας νά περιγρά-ψει ὁ Χρι-στός τόν ἑαυτό του, τή θέση μέσα στήν ἁγία Τριάδα καί τόν ρό-λο του στή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, χρη-σιμο-ποιεῖ συχνά μετα-φο-ρές καί ἀλληγορίες προ--κει-μένου νά γίνει κατα-νοη-τός στούς ἀκρο--α-τές του ἀλλά καί στούς πι-στούς ὅλων τῶν ἐπο-χῶν.

Μία τέτοια μεταφορά χρησιμο-ποιεῖ καί στό σημερινό εὐ-αγγε-λικό ἀνάγνω-σμα. Ὀνομάζει τόν ἑαυτό του ποιμένα προβάτων καί τοῦ ἀποδίδει τίς ἰδι-ό-τητες τοῦ κα-λοῦ ποι--μέ-νος, αὐτοῦ δηλα-δή πού φροντίζει καί με-ρι-μνᾶ γιά τήν ἀσφά-λεια καί τή διατροφή τῶν προ-βάτων του· αὐ-τοῦ πού ἀγωνιᾶ γι᾽ αὐ-τά, ὅταν ἔρχεται ἐνα-ντίον τους ὁ λύκος καί ἐπι-διώκει νά ἁρ-πάσει ἕνα ἀπό αὐτά· αὐτοῦ πού ἐν--δια--φέρεται ἐπιπλέον γιά τά πρό-βατα πού δέν ἀνήκουν στήν ποί-μνη του καί κατά συνέπεια στε-ροῦ-νται τῆς μερί-μνης καί τῆς φρο-ντίδος του.

Ἡ εἰκόνα τοῦ ποιμένα εἶναι οἰ-κεία στούς ἀ-κρο----α-τές τοῦ Ἰησοῦ, εἶ-ναι οἰκεία καί σέ μᾶς σή-μερα, καί ἐκφράζει ἴσως περισσότερο ἀπό ὁποιαδήποτε ἄλλη εἰ-κό-να τήν ἀγά-πη καί τή στοργή τοῦ Χριστοῦ γιά ἐμᾶς τούς ἀνθρώ-πους, πού μᾶς

ὀνομάζει πρό-βατα καί ἀρνία του, ὄχι μόνο στή συγκε-κρι-μένη παρα-βο-λή, ἀλλά καί ὅταν ἀναθέτει στόν ἀ-πό--στολο Πέτρο νά ποι---μαί-νει τά πρόβατά του καί νά βόσκει τά ἀρ--νία του, τούς ἀνθρώπους, δη-λαδή, πού ἐπρόκειτο νά πιστεύ-σουν στόν λόγο τοῦ Εὐαγγελίου.

Συγχρό-νως ὅμως ὑποδηλώνει καί τή σχέ-ση πού μᾶς ἐπιτρέ-πει νά ἔχουμε μα-ζί του ὡς πρό-βατα, ἐφό-σον ὁ ἴδι-ος ὁ Χριστός δέν εἶ-ναι μό-νο ποιμένας κα-λός, πού μεριμνᾶ γιά τά πρό-βατά του, ἀλλά καί ὁ ἀμνός πού θυσιάζεται γιά τή σω-τη-ρία μας, γιά τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων.

Αὐτόν ρόλο τοῦ καλοῦ ποι-μένος, τόν ὁποῖο ἐμ-πι-στεύ-θηκε ὁ Χριστός διά τῶν ἀποστόλων του στήν Ἐκ-κλησία, ἀνέλα-βε καί ὁ ἑορταζό-με-νος σήμερα μέγας πατριάρ-χης Κων-σταντινουπό-λεως, ὁ ἅγιος Φώ-τιος, ὁ Μέγας, ἐγκαταλείποντας γιά χά-ρη τοῦ Χριστοῦ τή λαμπρή στα-δι-ο-δρομία του στήν αὐτοκρατο-ρι-κή αὐλή τοῦ Βυζαντίου, ἀλλά καί τήν ἡσυχία τῆς μελέτης καί τῆς περι-συλ-λογῆς.

Καί ἀνέλαβε τόν ρόλο τοῦ ποι-μένος μέ ζῆλο ἱερό καί μέ ἀγάπη καί ἀφοσίωση στό ποί-μνιο πού τοῦ ἀνέθεσε ἡ Ἐκ-κλησία τοῦ Χριστοῦ νά διαποιμάνει· καί ἀπο-δεί-χθηκε ὄντως κα-λός ποιμήν τῶν προβά-των τοῦ Χριστοῦ, γιατί φρό-ντισε ὄχι μόνο νά τά θρέψει μέ τόν λόγο καί τή διδασκαλία του ἀλ-λά καί νά τά προστα-τεύσει ἀπό τούς λύ-κους, ἀπό τούς αἱρετι-κούς δηλαδή πού προ-σπα-θοῦσαν νά παρασύ-ρουν τούς Ὀρθοδόξους στή λανθα-σμέ-νη πίστη σχετικά μέ τό ἅγιο Πνεῦ-μα καί μέ τή δῆθεν ἐκπό-ρευ-σή του καί ἐκ τοῦ Υἱοῦ.

Ὁ Μέγας Φώτιος ὑπε-ρ-αμύνθηκε τοῦ ὀρ-θο--δό-ξου δόγματος μέ τή σθε--ναρή στάση του ἔναντι τῶν Λατίνων, ἀλ-λά καί μέ τά θεο-λο-γι-κά του συγγράμ-ματα μέ τά ὁποῖα στήριξε τά δόγματα τῆς Ἐκκλη-σίας καί τούς πιστούς καί ἐνίσχυσε τούς νεώτε-ρους θεολόγους στήν προσπάθειά τους, ὥστε νά μήν ἀπο-κλίνουν καί αὐ--τοί ἀπό τήν ὀρ-θό-δο-ξη πίστη καί νά μήν ἀπεμπο-λή-σουν τήν πα-τρώα εὐ-σέ-βεια.

Ἀγωνίσθηκε ὅμως γιά νά κάνει πραγματικό-τη-τα καί τό τρίτο στοι-χεῖο πού χαρακτηρίζει τόν καλό ποιμένα· καί αὐτό εἶναι ἡ προσπά-θεια νά φέρει ἐντός τῆς αὐλῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἐντός τῆς αὐλῆς τοῦ Χρι-στοῦ τά πρόβατα πού βρισκό-ταν μακριά του, τούς ἀνθρώ-πους δη-λα--δή πού δέν γνώριζαν τόν Χρι-στό καί τό Εὐ-αγ-γέλιό του καί ζοῦ-σαν στό σκότος καί τήν ἄγνοια τῆς εἰδωλολα-τρείας.

Γιά τόν Μέγα Φώτιο πού τιμοῦμε σήμερα τά πρόβατα αὐτά ἦταν οἱ σλαβικοί λαοί, πού κα-τοικοῦσαν στά βό-ρεια σύνορα τῆς βυζα-ντινῆς αὐτοκρατορίας, καί τούς ὁποίους προσπά-θησε νά προσελκύσει στήν πίστη καί τήν ἀλήθεια τοῦ Χρι-στοῦ, ἀποστέλοντας στίς χῶ-ρες τους τούς δύο μα-θη-τές του, τούς Θεσ-σα-λονικεῖς

ἀδελ-φούς ἰσα-πο-στό-λους, ἁγίους Κύ-ριλ-λο καί Με-θόδιο.

Μέ τό δικό τους κή-ρυγμα καί μέ τή δική τους κα-θο-δήγηση οἱ Σλά-βοι γνώ-ρισαν τό φῶς τοῦ Χρι-στοῦ καί ἔγιναν μέλη τοῦ μυ-στικοῦ σώ-ματός του, τῆς Ἐκκλησίας, καί ἔτσι ἀποτέλεσαν πρόβατα τῆς θεί-ας αὐλῆς, δικαι-ώ-νοντας τήν ἔμ-πνευση τοῦ μεγάλου Πατριάρ-χου πού τούς ἐμπι-στεύ-θηκε αὐτήν τήν ἱερή καί μεγάλη ἀπο-στο--λή.

Γιά ὅλο τό σημαντικό ἔργο πού ἐπιτέλεσε στή ζωή του ὁ ἅγιος Φώτιος τιμᾶται καί γεραίρεται ὡς μέγας καί σοφός ἱε-ράρ-χης ἀπό τήν Ἐκ-κλη-σία μας καί ἀποτελεῖ πρό-τυ-πο καλοῦ ποιμέ-νος ἀλλά καί ἀπλανοῦς ὁδηγοῦ γιά ὅλους τούς πιστούς πού θέλουν νά μείνουν ἐντός τῆς αὐ-λῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἐν-τός τῆς ὁποίας μόνο ὑπάρχει ἡ σωτηρία, διότι ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας δέν ὑπάρχει σωτηρία.

Τιμῶντας τον καί ἐ-μεῖς σήμερα, ἄς μιμη-θοῦμε τό παράδειγμά του καί ἄς μείνουμε στα-θεροί καί ἀμε-τακί-νη-τοι στήν ὀρθή πίστη πού μέ τή διδασκαλία καί τή ζωή του μᾶς κλη-ροδότησε.

Ὁ ἅγιος Φώτιος εἶναι ἕνα μεγάλο πρότυπο γιά ὅλους μας, καί γιά μᾶς τούς κληρικούς, τούς ἱεράρχες, ἀλλά καί γιά τόν πιστό λαό, διότι μέ τή διδασκαλία του μᾶς καθοδηγεῖ ὅλους σωστά ἐκεῖ πού εἶναι ὁ προορισμός μας. Καί ὁ προορισμός μας εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἐάν βαδίσουμε σωστά, καί ἐμεῖς οἱ κληρικοί καί ἐσεῖς οἱ λαϊκοί, αὐτή τήν ὁδό καί αὐτές τίς ὑποδείξεις, εἶναι βέβαιο ὅτι θά ἀπολαμβάνουμε καί ἐμεῖς αὐτά πού ἀπολαμβάνει καί ὁ ἅγιος Φώτιος καί ὅλοι οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας, δηλαδή ὅλα αὐτά τά ὁποῖα ἑτοίμασε ὁ Θεός γι᾽ αὐτούς οἱ ὁποῖοι τόν ἀγαποῦν. Τί λέει; Ἑτοίμασε «ἃ ὀφθαλμός οὐκ εἶδε καί οὖς οὐκ ἤκουσε καί ἐπί καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ Θεός τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν».

Ἄς ἀξιωθοῦμε καί ἐμεῖς, τηρώντας τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ νά φθάσουμε καί ἐμεῖς ἐκεῖ πού εἶναι ὁ ἅγιος Φώτιος καί ἡ ἁγία Παρασκευή καί ὅλοι οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἀμήν.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΕΔΩ